



3. ΘΗΣΑΥΡΟΣ

Η αξία της θάλασσας στην οικονομία



ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ
ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ ΚΡΗΤΗΣ



Με συγχρηματοδότηση από το
πρόγραμμα «Erasmus+»
της Ευρωπαϊκής Ένωσης



Θαλασσινές Ιστορίες από το παιχνίδι "sea4all"
Προτεινόμενα ψηφιακά σενάρια και θαλασσινές ιστορίες

- 4. Κάβο Γκρέκο - Κύπρος
- 7. Ρίμινι - Ιταλία
- 8. Αίγυπτος
- 10. Μαγιόρκα

Η υποστήριξη της Ευρωπαϊκής Επιτροπής στην παραγωγή της παρούσας έκδοσης δεν συνιστά αποδοχή του περιεχομένου, το οποίο αντικατοπτρίζει αποκλειστικά τις απόψεις των συντακτών, και η Επιτροπή δεν μπορεί να αναλάβει την ευθύνη για οποιαδήποτε χρήση των πληροφοριών που περιέχονται σε αυτήν.

Ο θησαυρός εκπέμπει SOS

Η αξία της θάλασσας στην οικονομία



Τα δώρα της θάλασσας στην οικονομία

Γνωρίζετε ότι...

Η χάραξη θαλάσσιων δρόμων εντοπίζεται ήδη από την Παλαιολιθική εποχή. Τα πρώτα εκείνα ταξίδια έχουν μάλλον κοινωνικό παρά εμπορικό χαρακτήρα. Οι άνθρωποι τα χρησιμοποιούν για ανταλλαγές αντικειμένων ως ένδειξη φιλίας και συμμαχίας. Στη νεολιθική εποχή δημιουργούνται εκτεταμένα δίκτυα ανταλλαγής και επικοινωνίας μέσω της θάλασσας. Πρώτος αποδέκτης της Νεολιθικής οικονομίας είναι το Αιγαίο και τελικός η Βόρεια Ευρώπη.



Γεωγραφία

Στόχοι

- Να γνωρίσουν τη σημασία της θάλασσας στην οικονομία
- Να ανακαλύψουν διαστάσεις της οικονομίας που συνδέονται με τη θάλασσα, οι οποίες δεν είναι τόσο φανερές (ενέργεια, τουρισμός)



40 λεπτά

Υλικά

Εικόνες από το Παράρτημα
Χαρτόνι, κόλλα, μαρκαδόροι χρωματιστοί
Κουβάρι με νήμα, αυτοκόλλητες ετικέτες (λευκές)



Ενέργεια
Οικονομία

Προτεινόμενες Δραστηριότητες

Δρ.1η: Ένας θησαυρός για τον άνθρωπο

Ρωτάμε τα παιδιά με ποιους τρόπους νομίζουν ότι μπορεί ο άνθρωπος να αξιοποιήσει στην οικονομία τη θάλασσα. Παρατηρούμε τις εικόνες του Παραρτήματος σε σχέση με τη θάλασσα και την οικονομία. Συζητάμε για τη σχέση αυτή. Είναι φανερό σε όλες τις πτυχές της; Ενεργοποιούμε τους/ τις μαθητές/ τριες να ανακαλύψουν τις οικονομικές σχέσεις που προκύπτουν μέσα από την αξιοποίηση της θάλασσας. Η συζήτηση μπορεί να εμπλουτιστεί με ερωτήσεις από την πλευρά της μη αξιοποίησης των θαλάσσιων πόρων.

Για παράδειγμα:

- Τι νομίζετε ότι θα συνέβαινε αν δεν είχαμε τη δυνατότητα να μεταφέρουμε κοιτάσματα με πετρελαιοφόρα;
- Θεωρείτε ότι η χρήση των θαλάσσιων πόρων για την μετατροπή της σε ενέργεια έχει θετικά ή αρνητικά αποτελέσματα;
- Πιστεύετε ότι μια παραθαλάσσια περιοχή έχει οικονομικό όφελος αν αναπτυχθεί με «τη ματιά» στη θάλασσα;
- Πώς κρίνετε τις εισαγωγές και τις εξαγωγές προϊόντων από το/στο εξωτερικό;

Δρ.2η : Το κολάζ των σχέσεων

Κολλάμε σε ένα χαρτί του μέτρου τις φωτογραφίες κάτω από το γενικό τίτλο «Θάλασσα και Οικονομία». Ζητάμε από τα παιδιά να γράψουν λεζάντες για τις φωτογραφίες αυτές. Στη συνέχεια επιδιώκουμε να δημιουργήσουμε σχέσεις ανάμεσα στις φωτογραφίες. Για παράδειγμα τα ψάρια με τις μπανάνες ενώνονται υπό το πρίσμα της διατροφής. Οι ανεμογεννήτριες με την άντληση πετρελαίου και το πετρελαιοφόρο με την ενέργεια. Η προβλήτα, τα ξενοδοχεία και το κρουαζιερόπλοιο ενώνονται υπό το πρίσμα του Τουρισμού. Δώστε προσοχή στις αλληλοεξαρτώμενες σχέσεις που δεν είναι ορατές αρχικά: η άντληση πετρελαίου με το πετρελαιοφόρο συνδέεται στη συνέχεια με τον τουρισμό. Παρομοίως τα ψάρια με τον τουρισμό κλπ. Προτείνουμε στα παιδιά να ενώσουν τις φωτογραφίες με διαφορετικό χρώμα μαρκαδόρου, ώστε να αποτυπώνεται η σύνθετη σχέση θάλασσας και οικονομίας. (βλ. εικ. 1)

Δρ.3η : Ας (μ)πλεχτούμε σε ιστό

Μπορούμε να παίξουμε το πλέγμα της σχέσης θάλασσα- οικονομία με τα παιδιά. Κάθε μαθητής/ τρια επιλέγει ένα «ρόλο» από τις εικόνες και το γράφει σε μία αυτοκόλλητη λευκή ετικέτα την οποία κολλάει σε εμφανές σημείο στο μπροστινό μέρος του σώματός του/ της. Μπορεί λόγου χάρη να είναι: τσιπούρα, ξαπλώστρα, κούτσουρο πετρελαίου, ανεμογεννήτρια, ξενοδοχείο, barman σε Beach Bar, κλπ. Τα παιδιά κάθονται σε κύκλο. Δίνουμε το κουβάρι

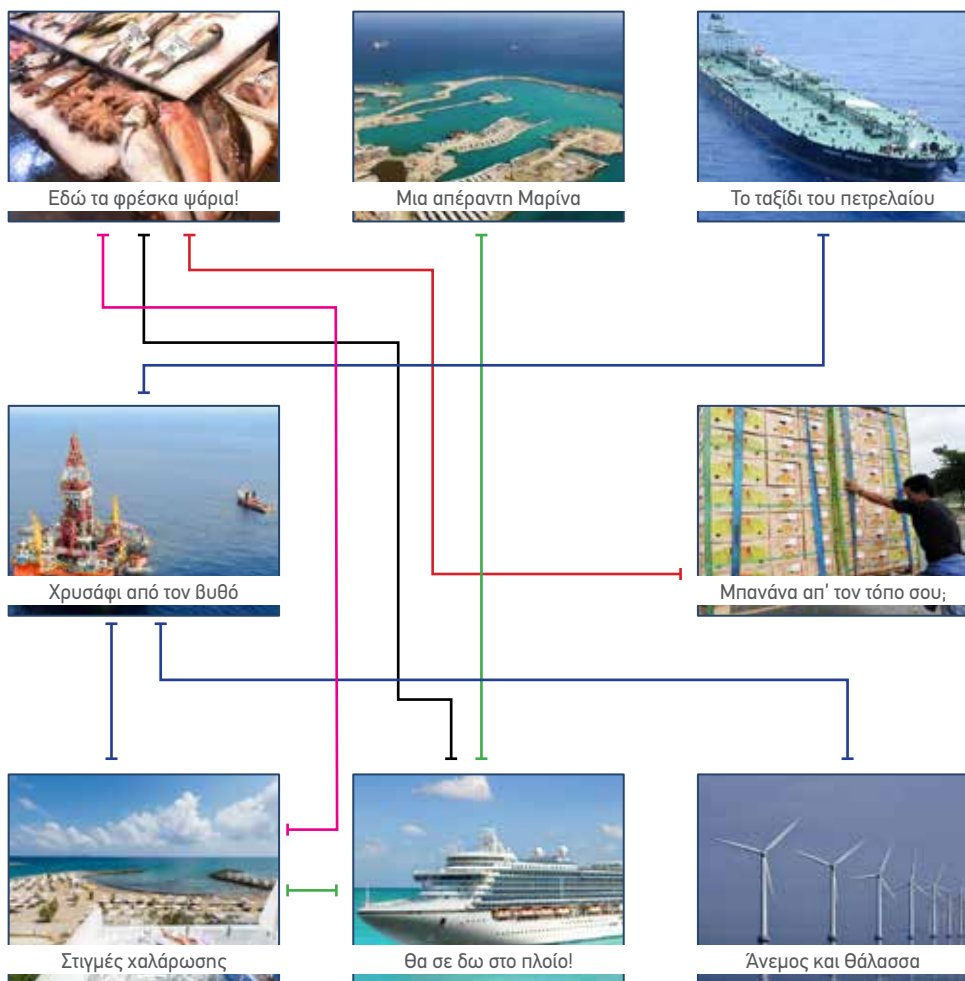
με το νήμα σε κάποιο παιδί τυχαία, εκείνο τυλίγει το νήμα στο δάχτυλό του και πετάει το κουβάρι σε κάποιο άλλο «στοιχείο» με το οποίο συνδέεται. Κάποιο παιδί μπορεί να δεχτεί περισσότερες από μία φορές το νήμα (όπως το πετρέλαιο). Παρατηρούμε πόσο σύνθετο και αλληλοεξαρτώμενο γίνεται το πλέγμα της σχέση θάλασσα- οικονομία. Είναι σημαντικό τα παιδιά να επιχειρηματολογούν κάθε φορά με σαφήνεια για τη σύνδεση που θα πραγματοποιήσουν. Το πλέγμα σταματάει όταν ένα παιδί δεν μπορεί να συνδεθεί με άλλο νέο στοιχείο. Για τον εμπλουτισμό της σχέσης καλό είναι οι μαθητές/ τριες να επιλέξουν από όλα τα πεδία το στοιχείο που θα εκπροσωπούν και όχι μόνο από ένα ή δύο (πχ. Τουρισμός- Διατροφή)

Παράδειγμα:

ΘΑΛΑΣΣΑ & ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ

Εικ. 1

Πλέγμα σχέσεων ανάμεσα σε Θάλασσα και Οικονομία





Ένα σωσίβιο για το Οικολογικό Αποτύπωμα

Γνωρίζετε ότι...

Το οικολογικό αποτύπωμα της ανθρωπότητας έχει διπλασιαστεί από το 1961, ξεπερνώντας την ικανότητα αναγέννησης του πλανήτη κατά 30% περίπου. Μάλιστα, τα τρία τέταρτα του πληθυσμού της γης ζουν σε χώρες που είναι «οικολογικοί οφειλέτες», δηλαδή η εθνική τους κατανάλωση ξεπερνά τη βιολογική φέρουσα ικανότητα της χώρας. Τις χειρότερες επιδόσεις καταγράφουν οι ΗΠΑ και η Κίνα, καθώς καταναλώνουν η κάθε μία σχεδόν το 21% της βιολογικής ικανότητας της γης. Η αύξηση αυτή του παγκόσμιου αποτυπώματος οφείλεται κυρίως στις εκπομπές αερίων από την καύση ορυκτών καυσίμων (πηγή έκθεση WWF, όπως αναφέρεται στο Αθανασούλα, 2010: 35).



Μελέτη Περιβάλλοντος
Φυσικά

Στόχοι

- Να κατανοήσουν τη σημασία των θαλάσσιων δρόμων για την ανάπτυξη του εμπορίου
- Να εξοικειωθούν με την έννοια του «οικολογικού αποτυπώματος» και τη σημασία της μείωσής του.
- Να ευαισθητοποιηθούν σε θέματα παγκόσμιας ισορροπίας στα οικοσυστήματα.



40 λεπτά

Υλικά

Φυλλάδιο από Σούπερ Μάρκετ
Παγκόσμιος χάρτης



Ναυτικό μίλι
Οικολογικό αποτύπωμα

Προτεινόμενες Δραστηριότητες

Δρ. 1η: Παπούτσι απ' τον τόπο σου...

Δίνουμε στα παιδιά φυλλάδια από σούπερ μάρκετ και παρατηρούμε τα προϊόντα. Εστιάζουμε στην χώρα προέλευσης αυτών και τα καταγράφουμε σε ένα πίνακα όπως στο παράδειγμα:

Προϊόν	Χώρα Προέλευσης
Μπανάνες	Ecuador
Βραστήρας νερού	Κίνα
Μήλα	Ελλάδα

Εικ. 2

Δρ. 2η: Ο χάρτης εκπέμπει SOS

Στη συνέχεια κόβουμε τα προϊόντα που μας ενδιαφέρουν και τα κολλάμε στις αντίστοιχες χώρες πάνω στον παγκόσμιο χάρτη. Ενώνουμε μέσω θαλάσσιων δρόμων τις περιοχές αυτές με την δική μας περιοχή. Για παράδειγμα:



Έπειτα, κόβουμε τα σωσίβια από τις εικόνες του Παραρτήματος και τα κολλάμε διαδοχικά πάνω στους θαλάσσιους δρόμους που έχουμε χαράξει. Αν θέλουμε υπολογίζουμε την απόσταση με ναυτικά μίλια και βάζουμε ένα σωσίβιο ανά ναυτικό μίλι. Μετράμε τα σωσίβια και σκεφτόμαστε πόσο επιβαρύνουν το οικολογικό αποτύπωμα του πλανήτη για να έχουμε τα εισαγόμενα ή όχι προϊόντα δίπλα μας. Φτιάχνουμε ένα σχετικό υπόμνημα στο χάρτη.



Ένα δίλημμα για τον Καπετάν- Νικόλα

Γνωρίζετε ότι...

Η τεχνική του ηθικού διλήμματος ασχολείται αποκλειστικά με τις αξίες και αποσκοπεί στην ανάδειξη και αποσαφήνιση αξιών. Μέσω της τεχνικής αυτής αναδεικνύονται οι αξίες του καθενός και εντοπίζονται οι εσωτερικές αντιφάσεις που ενυπάρχουν σε ένα ζήτημα. Μέσω της συγκεκριμένης μεθόδου οι μαθητές/τριες έχουν την ευκαιρία να κατανοήσουν το περιβαλλοντικό πρόβλημα που τους παρουσιάζεται μέσα από ανταλλαγή απόψεων και επιχειρημάτων (Δημητρίου, 2009).



Μελέτη Περιβάλλοντος
Φυσικά

Στόχοι

- Να κατανοήσουν τη σπουδαιότητα της αειφόρου διαχείρισης των θαλασσών
- Να θέτουν διλήμματα με απαντήσεις στον αειφορικό τρόπο διαχείρισης των θαλασσών



40 λεπτά

Υλικά

Ιστορία «Το τέλος του ταξιδιού»
Απόσπασμα εφημερίδας από το Παράρτημα



Οικολογικό αποτύπωμα

Προτεινόμενες Δραστηριότητες

Δρ. 1η: Το τέλος του ταξιδιού

Διαβάζουμε με τα παιδιά το σενάριο «Το τέλος του ταξιδιού» με το πρόβλημα του Καπετάν-Νικόλα. Αφήνουμε τα παιδιά να διατυπώσουν αρχικά τις σκέψεις τους. Στη συνέχεια προσκομίζουμε το άρθρο «Η υπόθεση του «ΑΓΙΑ ΖΩΝΗ III»: Το πλοίο που «μαύρισε» τον Σαρωνικό» [πηγή in.gr] από το Παράρτημα και προσπαθούμε να σκεφτούμε ολιστικά στο πρόβλημα. Χωρίζουμε τα παιδιά σε μικρές ομάδες (έως 4 ατόμων) και τους δίνουμε να επεξεργαστούν το σχετικό φύλλο δραστηριότητας. Κάθε ομάδα παρουσιάζει τα επιχειρήματά της στην ολομέλεια.

Το τέλος του ταξιδιού

Ο καπετάν Νικόλας είναι στο πηδάλιο της Αγίας Φωτιάς μια ζωή σχεδόν. Από το κεντρικό λιμάνι της πρωτεύουσας πηγαίνει δύο φορές την εβδομάδα τροφοδοσία στα απομακρυσμένα νησιά. Τα εμπορεύματα που μεταφέρει είναι συνήθως ευπαθή: φρούτα, λαχανικά, κρέατα. Συχνά μεταφέρει είδη πρώτης ανάγκης για τα μικρά μαγαζιά: απορρυπαντικά, είδη υγιεινής, κλπ. Τον καπετάν Νικόλα τον γνωρίζουν όλοι στα νησιά, είναι πολύ αγαπητός διότι ακόμη και με αντίξοες συνθήκες και ακραία καιρικά φαινόμενα δεν λογάριασε τη μανία της θάλασσας και πήγε στους ανθρώπους τις προμήθειες.

Ο καπετάν Νικόλας είναι πια πολύ μεγάλος. Σε πολύ σύντομο διάστημα αποσύρεται και ονειρεύεται ένα ήσυχο μέρος κοντά στη μεγάλη του αγάπη τη θάλασσα. Μαζί του όμως γέρασε και η Αγία Φωτιά. Είναι καιρός τώρα που αντιμετωπίζει μεγάλα προβλήματα με το καράβι, τα οποία σημειώνει στο ημερολόγιο καταστρώματος και στέλνει στην ιδιοκτήτρια εταιρεία.

Το τελευταίο πρόβλημα είχε πια σαφείς ενδείξεις διαρροής. Ο καπετάνιος ξέρε ότι στα επόμενα ταξίδια το κακό θα συμβεί. Η εταιρεία τον διαβεβαιώνει ότι θα λάβει μέτρα συντήρησης όμως οι μήνες περνάνε και δεν έχει γίνει τίποτα.

Σήμερα είναι πολύ σκεπτικός. Πρόκειται για το τελευταίο του ταξίδι. Μόλις επιστρέφει καταθέτει τα χαρτιά του για σύνταξη και αυτό είναι κάτι που του δημιουργεί ανάμεικτα συναισθήματα. Θα χαιρετήσει τους ανθρώπους των νησιών και θα αναζητήσει το προσωπικό του λιμάνι.

Οι άνθρωποι τον περιμένουν διότι οι προμήθειες έχουν σχεδόν τελειώσει. Όμως ο καπετάνιος πολύ φοβάται ότι θα συμβεί η μεγάλη διαρροή. Δεν ξέρε τι να κάνει. Από τη μία έχει τους νησιώτες που τον περιμένουν, από την άλλη όμως δεν θέλει στο «τέλος του ταξιδιού» του να πληγώσει τη θάλασσα που τον συντρόφευε μια ζωή. Είναι και αυτό το δικό του όνειρο, ένα σπίτι δίπλα στη θάλασσα που δεν θέλει να το χάσει για ένα λάθος που δεν ευθύνεται...

Απολογισμός- Αξιολόγηση

- **Ερωτήσεις προβληματισμού:**

1. Ποιους τρόπους οικονομικής αξιοποίησης της θάλασσας γνωρίζεις;
2. Θαλάσσιοι δρόμοι: Από το χθες στο σήμερα. Κατάγραψε τις σκέψεις σου, αξιοποιώντας δεδομένα που αναδεικνύουν τη διαχρονική σχέση του ανθρώπου με τη θάλασσα.
3. Σε ποιες περιπτώσεις νομίζετε ότι η εκμετάλλευση της θάλασσας είναι αναγκαία;
4. Πώς θα μπορούσαμε να μειώσουμε το οικολογικό αποτύπωμα από τις μετακινήσεις μας;

- **Δραστηριότητες**

1. Μινωίτης ναυτικός μιλάει στο γιο του για το τελευταίο του ταξίδι και τα «δώρα» της γης που έφερε από μακρινά μέρη στον τόπο του. Τι θα μπορούσε άραγε να πει; Επιλέξτε ένα θαλάσσιο άξονα των Μινωιτών και πλάστε τη δική σας ιστορία.
2. Ο καπετάν Νικόλας βρίσκεται στο μικρό σπίτι δίπλα στη θάλασσα και αναπολεί τα ταξίδια του. Συχνά καταφεύγει στη γραφή, κρατάει προσωπικό ημερολόγιο και καταθέτει τα συναισθήματα και τις εμπειρίες του. Τώρα θέλει να γράψει τρία γράμματα: το ένα στους αγαπημένους του νησιώτες και το άλλο στην ιδιοκτήτρια εταιρεία της Αγίας Φωτιάς. Το τρίτο θέλει να το αφιερώσει στη θάλασσα: θα το βάλει μέσα σε ένα γυάλινο μπουκάλι και θα το αφήσει στην ακτή. Χωριστείτε σε ομάδες και γράψτε τα γράμματα του καπετάν Νικόλα.

Πιθανές Προεκτάσεις

Βρίσκουμε και παίζουμε στο παιχνίδι Sea4All το σενάριο με την Αγία Ζώνη II

Λέξεις- κλειδιά

- **Ναυτικό μίλι**

Το ναυτικό μίλι (nautical mile) είναι ίσο με την απόσταση του 1/60 της μοίρας δηλαδή ίσο με το 1' της γεωγραφικής μοίρας, (υπολογιζόμενο στο γεωγραφικό πλάτος των 45 μοιρών). Τούτο στη πράξη ισούται δηλαδή με 1852 μέτρα ή 6.076 πόδες - όπως ορίστηκε διεθνώς το 1954 [πηγή Wikipedia]

- **Οικολογικό Αποτύπωμα**

Ένας τρόπος για να μετρήσουμε τις επιδράσεις της ανθρώπινης δραστηριότητας πάνω στη γη είναι το "οικολογικό αποτύπωμα". Το "οικολογικό αποτύπωμα" είναι ένα μέτρο της "ζήτησης" (κατανάλωσης) φυσικών πόρων από μια κοινωνία για την κάλυψη των αναγκών της, συγκρίνοντας την με τη συνολική δυνατότητα της γης να παράγει και να αναπαράγει αυτούς τους πόρους. Εκτιμάει τους φυσικούς πόρους που απαιτούνται για να υποστηριχθούν οι υλικές ανάγκες ενός ατόμου ή ενός πληθυσμού σύμφωνα με τον τρόπο ζωής, τις συνήθειες και την τεχνολογία που χρησιμοποιείται [πηγή Δίκτυο Μεσόγειος SOS]

Βιβλιογραφικές αναφορές

Αθανασούλα, Σ. (2010). Ανάλυση της έννοιας του Οικολογικού αποτυπώματος- Προσπάθεια διερεύνησης μέσω της περίπτωσης Φράγματος Μεσοχώρας. Διπλωματική Εργασία. Πανεπιστήμιο Θεσσαλίας, Βόλος.

Δημητρίου, Α. (2009). Περιβαλλοντική εκπαίδευση: περιβάλλον, αειφορία. Θεωρητικές και παιδαγωγικές προσεγγίσεις. Θεσσαλονίκη: Επίκεντρο

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΦΩΤΟΓΡΑΦΙΩΝ



[πηγή <http://www.greekgastronomyguide.gr>]



[πηγή www.e-nautilia.g]



Εξοχάκη Β. - Εργαστήριο

[πηγή <https://medium.com>]



[Πηγή www.efsyn.gr]



[πηγή www.travelstyle.gr]



[πηγή www.skyscrapercity.com]



[πηγή www.businessinsider.com]



[πηγή www.davaocinto.wordpress.com]

Η υπόθεση του «ΑΓΙΑ ΖΩΝΗ II»: Το πλοίο που «μαύρισε» τον Σαρωνικό

Η σκανδαλώδης ρύπανση που προκάλεσε το «ΑΓΙΑ ΖΩΝΗ II» είναι μία από τις χειρότερες περιπτώσεις στα ελληνικά χρονικά.

[Ρεπορτάζ Όλγα Στέφου 18 Μαΐου 2018, πηγή in.gr]

Ανεπίδεκτος φαίνεται πως είναι ο ιδιοκτήτης των δεξαμενόπλοιων «ΑΓΙΑ ΖΩΝΗ», αφού για δεύτερη φορά πλοίο του στόλου του ρύπανε 120 τετραγωνικά μέτρα από ελαφρά πετρελαιοειδή. Ο ιδιοκτήτης συνελήφθη εκ νέου, ενώ υπενθυμίζεται ότι έχει ήδη κληθεί να καταβάλει πρόστιμο της τάξης του 1,2 εκατ. ευρώ για την τεράστια ρύπανση του Σαρωνικού τα ξημερώματα της 10ης Σεπτεμβρίου του 2017.

Λίγο αργότερα αφέθηκε ελεύθερος ο εκπρόσωπος της διαχειρίστριας εταιρείας των δεξαμενόπλοιων «Αγία Ζώνη I» και «Αγία Ζώνη III», που είχε συλληφθεί στο πλαίσιο του αυτοφώρου. Για το θέμα οι εισαγγελικές αρχές παρήγγειλαν από το λιμενικό τμήμα τη διενέργεια προκαταρκτικής εξέτασης. Η συνήγορος της εταιρείας «Αγία Ζώνη» μιλώντας στο ΑΠΕ-ΑΠΕ ανέφερε ότι τα δύο δεξαμενόπλοια είναι ασφαλώς προσδεδεμένα στο λιμάνι, δεν έχουν κάποιο φορτίο στο εσωτερικό τους και βρίσκονται στο συγκεκριμένο σημείο από τον Ιούλιο του 2017. Πρόσθεσε επίσης ότι στη θέση στην οποία βρίσκονται τα δύο πλοία δεν αποτελούν κίνδυνο για τη ναυσιπλοΐα ούτε για το θαλάσσιο περιβάλλον.

Η σκανδαλώδης ρύπανση που προκάλεσε το «ΑΓΙΑ ΖΩΝΗ II» είναι μία από τις χειρότερες περιπτώσεις στα ελληνικά χρονικά. Το πλοίο κουβαλούσε 2.570 τόνους καύσιμα και συγκεκριμένα είχε αποπλεύσει από τα διυλιστήρια του Ασπροπύργου με με 2.200 μετρικούς τόνους fuel oil και 370 μετρικούς τόνους marine gas oil. Η ρύπανση επεκτάθηκε σε ολόκληρη την περιοχή. Οι φωτογραφίες των νεκρών ψαριών και πτηνών ήταν σοκαριστικές, ενώ η βαριά οσμή των καυσίμων που είχαν κυθεί στην θάλασσα, έφτανε για μέρες μέχρι ακόμα και μη αμιγώς παραθαλάσσιες περιοχές της Αττικής.

Ο πλοίαρχος και ο πρώτος μηχανικός του δεξαμενόπλοιου που βυθίστηκε στον Σαρωνικό Κόλπο συνελήφθησαν και έκτοτε ξεκίνησε ένα σόου ευθυνών. Η ΠΕΝΕΝ (Πανελλήνια Ένωση Ναυτών Εμπορικού Ναυτικού) εξέδωσε μία ανακοίνωση – κόλαφο για το πλοίο. Στην ανακοίνωση γίνονταν λόγος για τεράστια και αναπάντητα ερωτήματα. Καταλογίστηκαν δε σημαντικές ευθύνες στην κυβέρνηση και στο υπουργείο. Αναφέρθηκε πως το πλοίο ήταν 45 ετών και με πολλά μπαλώματα και τονίζει ότι απουσίαζαν τα εννιά από τα 11 μέλη του πληρώματος. Συγκεκριμένα αναφέρθηκε πως «του YEN σχετικά με την βύθιση του πλοίου έγινε μετά από 13 ώρες ενώ στην ίδια αυτή ανακοίνωση όλως περιέργως εκείνο το οποίο βγάζει μάτι είναι η βεβαιωμένη αναφορά ότι όλα τα πιστοποιητικά του πλοίου είχαν ελεγχθεί και βρέθηκαν εντάξει».

Ποιο ήταν το πλοίο

Το «Αγία Ζώνη II» κτίστηκε το 1972 στα γερμανικά ναυπηγεία Lindenau Schiffswerft & Masch στο Κίελο. Τα πρώτα χρόνια εκτελούσε παράκτια και ενδοποτάμια δρομολόγια σε

νερά με ασήμαντους κυματισμούς, αλλά όταν άρχισε να γερνάει πέρασε και μια περίοδο πρακτικά παροπλισμένο. Εκείνη την περίοδο, γερασμένο και σταθεροποιημένο, φέρεται να αποκτήθηκε από τον Έλληνα ιδιοκτήτη του. Από τις 16 Ιουνίου του 2008 εμφανίζεται επίσημα κάτω από τη διαχείριση και ιδιοκτησία εταιρειών συμφερόντων της οικογενείας Θ. Κουντούρη.

Δύο μήνες αφού εμφανίζεται να το ενέταξε στον στόλο του, τον Αύγουστο του 2008 πλέον ο ιδιοκτήτης του το απέσυρε από τον αξιόπιστο νορβηγικό νηογνώμονα DNV-GL και το έθεσε υπό το ελληνικό κανονιστικό πλαίσιο που επιτρέπει αυτού του μεγέθους και κατηγορίας πλοία να παρακολουθούνται από την Επιθεώρηση Εμπορικών Πλοίων του υπουργείου Ναυτιλίας. Όταν βυθίστηκε, ήταν ηλικίας 45 ετών, δηλαδή ένα πλοίο αμφιβόλου ασφάλειας.

Καταγγελίες και ευθύνες

Οι καταγγελίες εις βάρος του υπουργού Ναυτιλίας Παναγιώτη Κουρουμπλή ξεκινούν τις αμέσως επόμενες ημέρες και σταδιακά αυξάνονται. Τόσο η αρχηγός της αξιωματικής αντιπολίτευσης από την ΔΕΘ, όσο και φορείς καταγγέλλουν το υπουργείο για κωλυσιεργία και καθυστερημένη αντιμετώπιση της καταστροφής. Λίγες μόνο ημέρες μετά το ναυάγιο, κυκλοφόρησαν δημοσιεύματα που απασχολούνται με τις αν όχι φιλικές, καλές σχέσεις του υπουργού με τους ιδιοκτήτες της επίμαχης εταιρείας. Ο ίδιος ο Παναγιώτης Κουρουμπλής διέψευσε καταγγέλλοντας λάσπη με σκοπό να πληγεί η Κυβέρνηση. Επιχειρώντας να απαντήσει και στις καταγγελίες περί ολιγωρίας, ο υπουργός στην Ειδική Μόνιμη Επιτροπή Προστασίας Περιβάλλοντος θα αναφέρει:

«Συγγνώμη αλλά δεν ενημερωθήκατε σωστά. Καλέσαμε από την πρώτη στιγμή τη συνδρομή του ευρωπαϊκού σκάφους αλλά ήταν σε αποστολή. Μόλις την ολοκλήρωσε ξεκίνησε να επιχειρεί στο Σαρωνικό και πλέον είναι δεσμευμένο από το ελληνικό δημόσιο. Δεν ήρθε κανένα κόμμα στον θάλαμο επιχειρήσεων να δει τα σήματα» και δεσμεύτηκε ότι εντός των επόμενων -από τότε- 40 ημερών το πρόβλημα θα έχει λυθεί.

Το πλοίο ρυμουλκήθηκε από τον βυθό της θάλασσας στα τέλη του Νοεμβρίου. Μετά τον Δεκέμβριο του 2017, σε όλη την ακτογραμμή που υπέστη ρύπανση δεν υπήρχαν σημαντικά ευρήματα σε ό,τι αφορά την παρουσία πετρελαϊκών υδρογονανθράκων, οι θαλάσσιοι οργανισμοί δεν είχαν επηρεαστεί και δεν διαπιστώθηκε η ύπαρξη καταλοίπων πετρελαιοειδών υδρογονανθράκων στον θαλάσσιο πυθμένα. Ωστόσο, το πλήγμα για τις τοπικές οικονομίες ήταν ήδη σημαντικό. Το πρόστιμο που επιβλήθηκε στην πλοιοκτήτρια εταιρεία του «Αγία Ζώνη II» άγγιξε τα 1,2 εκατ. ευρώ. Το ανακοίνωσε ο Παναγιώτης Κουρουμπλής και δεσμεύτηκε ότι το ποσό θα εισπραχθεί, μια δήλωση που έγινε ένα μήνα πριν από το νέο περιστατικό ρύπανσης από την ίδια εταιρεία.

Δραστηριότητες επεξεργασίας άρθρου «Η υπόθεση του «ΑΓΙΑ ΖΩΝΗ II»: Το πλοίο που «μαύρισε» τον Σαρωνικό»

Μπορείτε να θέσετε στην ολομέλεια της τάξης τα παρακάτω ερωτήματα:

1. Ένα μήνα πριν το ατύχημα συνεδριάζει η μόνιμη επιτροπή προστασίας του Περιβάλλοντος, έχοντας υπόψη της όλα τα επιβαρυντικά στοιχεία του «Αγία Φωτιά». Τι θα μπορούσε να είχε προτείνει και στην πλοιοκτήτρια εταιρεία για να προλάβει το ατύχημα.

2. Ποια όργανα του κράτους φαίνεται να μην λειτούργησαν σωστά για να προληφθεί το ατύχημα;

3. Αρκεί ένα πρόστιμο για να επουλώσει τις πληγές της ρύπανσης;

4. Λαμβάνοντας υπόψη σας τα δεδομένα του ατυχήματος καθώς και την αντιμετώπισή του από τις αρχές και αφού διασταυρώσεις πληροφορίες, γράψτε ανοικτή επιστολή στους συναρμόδιους υπουργούς, διεκδικώντας ως πολίτες σεβασμό στη θαλάσσια ζωή.

5. Λαμβάνοντας υπόψη σας τα χαρακτηριστικά του «Αγία Φωτιά», γράψετε πριν το ατύχημα λίγα λόγια στο ημερολόγιό σας, παίρνοντας το ρόλο του καπετάνιου του. Στη συνέχεια, εντοπίστε ποιο ή ποια είναι εκείνα τα χαρακτηριστικά του καπετάν Νικόλα, που αν είχε, ίσως να είχε αποτρέψει το ατύχημα.

Τεκμηριώστε την άποψή σας.

6. Τα νεκρά ψάρια αποκτούν φωνή στο όνειρο του ιδιοκτήτη του «Αγία Φωτιά». Κατάγραψε τα λόγια τους, αποδίδοντας μια σύντομη φράση στο καθένα.

Το τέλος του ταξιδιού

Αφού διαβάσετε το σενάριο για το Τέλος του Ταξιδιού και το Δημοσίευμα για το ατύχημα της Αγίας Ζώνης III, συμπληρώστε ανά ομάδες το παρακάτω Φύλλο δραστηριότητας

Ποιο είναι το δίλημμα του Καπετάν Νικόλα;

Τι θα συμβεί πιθανά αν αποφασίσει να ταξιδέψει;
Ποιες αξίες προωθεί αυτή η απόφαση;

Τι θα συμβεί πιθανά αν αποφασίσει να μην ταξιδέψει;
Ποιες αξίες προωθεί αυτή η απόφαση;

Είσαι ο καπετάν Νικόλας.
Τελικά τι απόφαση θα πάρεις και γιατί.



www.sea4all-project.eu

